



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

## UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 2/2014-22

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 22. januára 2014 predbežne prerokoval sťažnosť M. D., zastúpeného advokátom JUDr. Dušanom Hudákom, Štúrova 20, Košice, vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 16 ods. 1, čl. 17 ods. 2, čl. 46 ods. 1 a čl. 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky uznesením prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky sp. zn. VII/1 Gv 133/13 zo 16. septembra 2013 a porušením jeho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky upovedomením generálneho prokurátora Slovenskej republiky sp. zn. XV/2 Pz 116/13 z 22. októbra 2013 a takto

### **r o z h o d o l :**

Sťažnosť M. D. o d m i e t a .

### **O d ô v o d n e n i e :**

#### **I.**

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 19. novembra 2013 doručená sťažnosť M. D., (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátom JUDr. Dušanom Hudákom, Štúrova 20, Košice, ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 16 ods. 1, čl. 17 ods. 2, čl. 46 ods. 1 a čl. 50 ods. 3 Ústavy

Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) uznesením prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky (ďalej len „prokurátor úradu špeciálnej prokuratúry“) sp. zn. VII/1 Gv 133/13 zo 16. septembra 2013 (ďalej len „uznesenie prokurátora úradu špeciálnej prokuratúry“) a porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy upovedomením generálneho prokurátora Slovenskej republiky (ďalej len „generálny prokurátor“) sp. zn. XV/2 Pz 116/13 z 22. októbra 2013 (ďalej len „upovedomenie generálneho prokurátora“).

Z obsahu sťažnosti vyplýva:

*«Uznesením vyšetrovateľa SKIS MV SR, Odbor inšpekčnej služby východ pod sp. zn. ČVS: SKIS-24/OISV-SV-2013 zo dňa 2. 9. 2013, bolo voči sťažovateľovi podľa § 206 ods. 1... Trestný poriadok... vznesené obvinenie za prečin nepriamej korupcie podľa § 336 ods. 1... Trestný zákon... Sťažovateľ proti uvedenému uzneseniu podal... sťažnosť...*

*namietal, že... nie je dôvodné a zákonné a jeho vydaním došlo k porušeniu zásady zákonnosti trestného stíhania vyjadrenej v čl. 17 ods. 2 Ústavy SR a § 2 ods. 1 Trestného poriadku, ako aj ustanovenia § 176 ods. 2 Trestného poriadku... namietal, že uznesenie nie je náležité odôvodnené, neobsahuje uvedenie dostatočných a relevantných dôvodov, na základe ktorých bolo vznesené obvinenie a je založené iba na stručnom výpočte existujúcich dôkazov, ktoré by mali zakladať trestnoprávnu zodpovednosť sťažovateľa. Vyšetrovateľ... sťažnosti sám nevyhovel, a... túto predložil na rozhodnutie Úradu Špeciálnej prokuratúry...*

*Prokurátor uznesením č. k. VII/1 Gv 133/13-7 zo dňa 16. 9. 2013 sťažnosť sťažovateľa zamietol ako nedôvodnú...*

*Svoje rozhodnutie odôvodnil... poukázaním na doposiaľ vykonané dokazovanie, z ktorého, podľa jeho názoru, vyplývajú skutočnosti odôvodňujúce vznesenie obvinenia voči sťažovateľovi. Uvedenými skutočnosťami mali byť... obsah výpovede svedkyne S. K., ktorá tvrdila, že obvinený jej navrhol, že dokáže vybaviť vykonanie skúšky na Lekárskej fakulte UPJŠ v Košiciach, prostredníctvom jej neznámych osôb, a za týmto účelom si od svedkyne vypýtal úplatok 2.000,- €. Predmetné skutočnosti mal potvrdiť vo svojej výpovedi aj svedok H. A. A., ktorý údajne zabezpečil a odovzdal uvedené finančné prostriedky, a v prospech ktorého mala byť skúška vybavená. Z prostredia lekárskej fakulty boli vypočutí svedkovia J.*

V., ktorého mal osloviť obvinený s požiadavkou na vybavenie skúšky a J. R., **prodekan fakulty**, ktorý bol oslovený V. s danou požiadavkou. Uvedené svedecké výpovede majú byť, podľa názoru prokurátora, v plnom rozsahu potvrdené prepismi záznamov telekomunikačnej prevádzky sťažovateľa, ktoré údajne potvrdzujú priebeh skutkového deja tak, ako je uvedený v uznesení o vznesení obvinenia...

Podnetom zo dňa 22. 09. 2013 sťažovateľ... v zmysle § 363 ods. 1... Trestného poriadku žiadal Generálneho prokurátora SR, aby zrušil uznesenie vyšetrovateľa o vznesení obvinenia... z dôvodu jeho nezákonnosti a z rovnakého dôvodu žiadal zrušiť aj uznesenie Úradu špeciálnej prokuratúry...

Poukázal pri tom na skutočnosť, že prokurátor sa v odôvodnení svojho rozhodnutia obmedzil iba na citáciu niektorých ustanovení Trestného poriadku a na vyjadrenie súhlasu s napadnutým uznesením policajného orgánu, avšak bez uvedenia konkrétnych skutkových okolností, z ktorých vychádzal a spôsobu, ktorým k takýmto záverom dospel...

Konkrétne sťažovateľ vo svojom podnete adresovanom Generálnemu prokurátorovi... poukázal na tieto skutočnosti:

1. Z výpovedí svedkov J. V., a J. R. nevyplýva, že týchto sťažovateľ za úplatu žiadal o vybavenie skúšky, a nevyplýva to ani z prepisu hovorov medzi obvineným a J. V. Tvrdenie prokurátora, že „dané svedecké výpovede sú v plnom rozsahu potvrdené prepismi záznamov telekomunikačnej prevádzky obvineným“ a majú potvrdzovať priebeh skutkového deja, je neobjektívne a v plnom rozsahu zavádzajúce. Ak by došlo k dôslednému zákonnému preskúmaniu napadnutého uznesenia o vznesení obvinenia, neušlo by pozornosti prokurátora, že ako z uvedených výsluchov, tak aj z prepisov výsluchov, nevyplýva, že konanie obvineného napĺňalo znaky prečinu nepriamej korupcie podľa § 336 ods. 1 Trestného zákona. V zmysle uvedeného ustanovenia prečin nepriamej korupcie spácha ten, kto priamo alebo cez sprostredkovateľa pre seba alebo pre inú osobu prijme, žiada alebo dá si sľúbiť úplatok za to, že bude svojím vplyvom pôsobiť na výkon právomoci osoby uvedenej v § 328, § 329, § 330 alebo § 331 Trestného zákona, alebo za to, že tak už urobil. V praxi je pre trestné stíhanie v zmysle § 336 Trestného zákona dôležité, či osoba, ktorá prijme, žiada alebo dá si sľúbiť úplatok za to, že využije alebo využila svoj vplyv, je skutočne schopná uplatniť nenáležitý vplyv na rozhodovací proces činiteľa. Osoba, ktorá prijme, žiada alebo dá si sľúbiť úplatok, musí byť reálne schopná vyvinúť nenáležitý vplyv.

*Z uvedeného výkladu skutkovej podstaty trestného činu nepriamej korupcie v zmysle § 336 Trestného zákona je pre posúdenie trestnosti konania okrem iného rozhodujúca skutočnosť, že obvinený je alebo bol schopný uplatniť nenáležitý vplyv na rozhodovací proces činiteľa, ak nie, takáto osoba len pri preukázaní ďalších okolností môže byť stíhaná za iný trestný čin. Ako vyplýva z výsluchu uvedených osôb, ako aj z prepisov záznamov odposluchov, k žiadnemu konaniu obvineného v tomto kontexte nedošlo. Jednalo sa výlučne o komunikáciu ohľadne objektívneho preskúšania študenta, čo je svedkami, ako aj záznamom telekomunikačnej prevádzky potvrdené. Takýto objektívny preukázateľný dôkazný stav je diametrálne odlišný od toho, čo prokurátor proklamoval vo svojich dôvodoch uznesenia o zamietnutí sťažnosti obvineného.*

*2. Spôsob vyhodnotenia dôkazu – výpovede svedka H. A. A. A. prokurátorom vo vzťahu k jej usvedčovaciemu významu je absolútne zavádzajúci, nedôsledný, zmätočný a diametrálne odlišný od jej skutočného obsahu. Svedok mal potvrdiť skutočnosti tvrdené v uznesení o vznesení obvinenia, čo však nie je a ani nemôže byť pravda, keďže tento svedok, naopak, uviedol, že sa s obvineným nestretol a finančné prostriedky obvinenému neodovzdal.*

*3. V doterajšom konaní nebolo nijak preukázané, že obvinený mal ovplyvňovať osoby pri ich rozhodujúcej činnosti. Takáto okolnosť nevyplýva ani zo zvukových záznamov, ani z procesne použiteľných výsluchov svedkov. Objektívna a nespochybniteľná je iba skutočnosť, že svedkyňa S. K. sa mala skontaktovať s obvineným za účelom prosby, aby sa tento prihovoril u pre ňu neznámej osoby, keďže jej priateľ mal problémy so skúškou. Toto tvrdenie nie je v žiadnom prípade dostatočným dôkazom toho, že obvinený skutočne mohol ovplyvňovať proces skúšky, čo potvrdili aj svedkovia J. V., ako aj J. R. Ani z jednej z týchto výpovedí nevyplýva, že obvinený vyvíjal aktivitu v prospech vybavenia skúšky za nejakú výhodu, keďže svedkovia zhodne vypovedali, že tu bola požiadavka o preskúšanie študenta, teda nie o to, aby tento skúšku absolvoval... teda nebolo preukázané, že obvinený mal ponúkať finančné prostriedky uvedeným svedkom resp. mal za takúto službu prijať finančné prostriedky. Z uvedených svedeckých výpovedí rovnako nevyplýva, že by uvedení svedkovia boli schopní akokoľvek ovplyvniť proces skúšky v prospech svedka A.*

*4. Z existujúcich dôkazov nie je preukázané, že obvinený prevzal úplatok, a toto nevyplýva ani z výpovede samotného svedka A., keďže všetky okolnosti skutku vie tento len*

*sprostredkovanie od svojej priateľky svedkyne S. K., ktorá mala vraj tento úplatok poskytnúť. Svedok A. s obvineným nikdy osobne na túto tému nehovoril. Z takto existujúcich dôkazov nespochybniteľné vyplýva, že požiadavka o poskytnutie údajného úplatku zo strany obvineného, ako aj existencia úplatku vyplýva len z výpovede S. K., a to bez akýchkoľvek iných priamych či nepriamych dôkazov.*

*5. Prokurátor (rovnako ako vyšetrovateľ) sa pri svojej rozhodovacej činnosti neriadil ustanoveniami Trestného poriadku, nepreskúmal zákonným spôsobom konanie, ktoré predchádzalo podaniu sťažnosti obvineným a túto zamietol aj napriek tomu, že napadnuté uznesenie, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, nie je v súlade so zákonom, pri čom takto rozhodol bez náležitého, logického, zákonného a vecne relevantného odôvodnenia. Uznesenie prokurátora tak bolo, podľa názoru sťažovateľa, iba paušálnym zhrnutím skutočností, ktoré sú uvedené v uznesení vyšetrovateľa o vznesení obvinenia, bez akýchkoľvek dostatočných a relevantných dôvodov, ktoré by potvrdzovali správnosť tam uvedených záverov. Uznesenie neobsahuje žiadne závery preukazujúce správnosť hodnotenia dôkazov, ktoré by naozaj odôvodňovalo záver, že malo dôjsť k spáchaniu trestného činu, pre ktorý bolo sťažovateľovi vznesené obvinenie. Napadnuté uznesenia nereflektujú ani požiadavku ustanovenia § 176 ods. 2 Trestného poriadku o náležitostiach odôvodnenia uznesení, nakoľko tieto nemajú náležitosti požadované predmetným ustanovením.*

*6. Odpočúvanie a záznam telekomunikačnej prevádzky v uvedenom trestnom konaní využitím informačno-technických prostriedkov v zmysle § 115 Trestného poriadku a spôsob manipulácie s hmotnými nosičmi so záznamom týchto informácií získaných odpočúvaním a záznamom telekomunikačnej prevádzky neboli realizované v súlade so zákonom a príslušnými právnymi predpismi.*

*7. Postupom vyšetrovateľa bolo porušené aj právo sťažovateľa na obhajobu, keďže jemu ani jeho obhajcovi nebolo umožnené v zmysle § 69 Trestného poriadku nazrieť do vyšetrovacieho spisu dňa 11. 9. 2019 po výsluchu obvineného a boli mu predložené iba zo spisu vyňaté zápisnice z výsluchov svedkov...*

*K preskúmaniu zákonného postupu vyšetrovateľa do dnešného dňa nedošlo, resp. dozorujúci prokurátor sa touto otázkou nezaoberal a v odôvodnení svojho rozhodnutia sa k nej vôbec nevyjadril.*

8. *Postup vyšetrovateľa pri vykonávaní procesných úkonov a to výsluchov svedkov nezabezpečoval objektivitu a nestrannosť a do istej miery mohol na svedkov pôsobiť nátlakovo... výsluchov sa zúčastňovali pracovníci policajnej operatívy, ktorých prítomnosť pri výsluchu nemožno považovať v zmysle Trestného poriadku za prítomnosť nezúčastnených osôb...*

9. *Vyšetrovateľ zaradil medzi dôkazy do vyšetrovacieho spisu aj údajnú facebookovú komunikáciu medzi svedkyňou a obvineným, čím porušil ustanovenie čl. 22 Ústavy SR a je tu daný aj predpoklad trestnoprávnej zodpovednosti pre trestný čin porušenia dôvernosti ústneho prejavu a iného prejavu osobnej povahy v zmysle ustanovení § 376 až 377 Trestného zákona...*

*Generálny prokurátor... listom sťažovateľa upovedomil o tom, že jeho návrhu na postup podľa § 363 ods. 1 a nasl. Trestného poriadku nie je možné vyhovieť, pretože právoplatným uznesením vyšetrovateľa zo dňa 2. 9. 2013 v spojení s uznesením prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry zo dňa 16. 9. 2013 nebolo zistené porušenie zákona, ktoré by odôvodňovalo jeho zrušenie a ani v konaní, ktoré týmto rozhodnutiam predchádzalo, nebol porušený zákon.»*

V ďalšej časti sťažnosti sťažovateľ odôvodňuje namietané porušenie označených základných práv podľa čl. 16 ods. 1, čl. 17 ods. 2, čl. 46 ods. 1 a čl. 50 ods. 3 ústavy uznesením prokurátora špeciálnej prokuratúry.

K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy sťažovateľ uvádza:

*„Právo sťažovateľa domáhať sa ochrany na inom orgáne Slovenskej republiky (v danom prípade na Generálnej prokuratúre SR) bolo porušené aj upovedomením o nezistení dôvodov na zrušenie napadnutých rozhodnutí zo dňa 22. 10. 2013. Je nesporné, že Trestný poriadok neukladá Generálnemu prokurátorovi povinnosť rozhodnúť o návrhu podľa § 364 ods. 1 a nasl. uznesením. Trestný poriadok však ukladá Generálnemu prokurátorovi povinnosť, aby v prípade, ak nezistí dôvody na zrušenie právoplatného rozhodnutia, upovedomil o tom osobu, ktorá návrh podala. Podľa názoru sťažovateľa však ani takáto forma postupu nezbavuje Generálneho prokurátora povinnosti aspoň stručne*

*sa vysporiadať so všetkými námietkami obsiahnutými v podnete na postup podľa § 363 ods. 1 a nasl. Trestného poriadku.*

*V danom prípade nie je možné z predmetného upovedomenia zistiť, na základe čoho nemal Generálny prokurátor námietky sťažovateľa za dôvodné a prečo sa nevysporiadal so všetkými námietkami sťažovateľa. Z vyššie uvedených skutočností vyplýva, že ani generálny prokurátor pri svojej činnosti nepreskúmal zákonným spôsobom konanie, ktoré predchádzalo podaniu návrhu sťažovateľa. Upovedomenie generálneho prokurátora je taktiež iba paušálnym zhrnutím skutočností, ktoré sú uvedené už v predchádzajúcich uzneseniach bez akýchkoľvek dostatočných a relevantných dôvodov, ktoré by potvrdzovali správnosť a zákonnosť postupov orgánov činných v trestnom konaní, a ktoré by naozaj odôvodňovali záver, že nedošlo k porušeniu zákona. Zhrnutie dôkazov bez zhodnotenia ich skutočnej objektivity považuje sťažovateľ za porušenie základného práva na súdnu ochranu, pretože obvinený má právo na také odôvodnenie úradného rozhodnutia, ktoré preskúmaním zákonnosti postupu v konaní jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantne otázky súvisiace s predmetom ochrany (viď napr. nález Ústavného súdu SR č. III.ÚS 2/09). Jasne a jednoznačne odôvodnené meritórne rozhodnutie alebo rozhodnutie procesnej povahy tvorí súčasť základného práva na súdnu ochranu (II. ÚS 6/03).*

*Generálny prokurátor sa tak vo svojom upovedomení o nezistení dôvodov na zrušenie napadnutých rozhodnutí sp. zn. XV/2 Pz 116/13-7 zo dňa 22. 10. 2013 nevysporiadal v dostatočnej miere so všetkými námietkami sťažovateľa obsiahnutými v návrhu na postup podľa § 363 ods. 1 a nasl. Trestného poriadku, a pokiaľ sa nimi vôbec zaoberal, tak jeho závery sú iba veľmi stručné, arbitrárne, svojvoľné, nemajúce oporu vo vykonanom dokazovaní a preto ústavne neudržateľné pre svoj rozpor s princípmi materiálneho právneho štátu.“*

*Sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd rozhodol týmto nálezom:*

*„1. Uznesením prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry SR, sp. zn. VII/I Gv 133/13 zo dňa 16. 09. 2013 bolo porušené základné právo sťažovateľa zaručené článkom 16 ods. 1, čl. 17 ods. 2 prvú veta, čl. 46 ods. 1, čl. 50 ods. 3 Ústavy SR.*

2. *Upovedomením Generálneho prokurátora Slovenskej republiky č. XV/2 Pz 116/13 zo dňa 22. 10. 2013 bolo porušené základné právo sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR.*

3. *Uznesenie prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry SR, sp. zn. VII/1 Gv 133/13 zo dňa 16. 09. 2013 sa zrušuje a vec sa vracia Úradu Špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry SR aby vo veci znovu konal a rozhodol.*

4. *Upovedomenie generálneho prokurátora SR, sp. zn. XV/2 Pz 116/13 zo dňa 22. 10. 2013 sa zrušuje.*

5. *Úrad špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry SR a Generálna prokuratúra SR sú povinní nahradiť sťažovateľovi trovy konania vo výške 275,94 Eur na účet jeho právneho zástupcu do 30 dní od právoplatnosti tohto nálezu.“*

## II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každú sťažnosť predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia sťažnosti vo veciach, na ktorých prerokovanie ústavný súd nemá právomoc, sťažnosti, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné sťažnosti, alebo sťažnosti podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj sťažnosti podané oneskorene môže ústavný súd odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Rovnako môže ústavný súd odmietnuť sťažnosť aj vtedy, ak je zjavne neopodstatnená.

**1. K namietanému porušeniu základných práv podľa čl. 16 ods. 1, čl. 17 ods. 2, čl. 46 ods. 1 a čl. 50 ods. 3 ústavy uznesením prokurátora úradu špeciálnej prokuratúry**

Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

Keďže v danom prípade sa sťažovateľ mohol domáhať ochrany svojich práv uplatnením právneho prostriedku nápravy adresovaného generálnemu prokurátorovi podľa § 363 ods. 1 Trestného poriadku, čo sťažovateľ aj využil, ústavný súd jeho sťažnosť v tejto časti odmietol ako neprípustnú podľa § 25 ods. 2 v spojení s § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde.

**2. K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy upovedomením generálneho prokurátora**

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Z § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, ale aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci

vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takúto možnosť reálne nepripúšťajú (IV. ÚS 16/04, II. ÚS 1/05, II. ÚS 20/05, IV. ÚS 55/05).

*Generálny prokurátor v relevantnej časti upovedomenia uvádza: «K Vašej námietke ohľadne nedostatočného odôvodnenia napadnutého rozhodnutia je potrebné uviesť, že samotné uznesenie vyšetrovateľa o vznesení obvinenia podľa § 206 ods. 1 Tr. por. obsahuje vo svojom odôvodnení skutočne len stručný výpočet dôkazov, na základe ktorých k vzneseniu obvinenia došlo. V naň nadväzujúcom uznesení prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry SR, (ktorým bola podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. por. zamietnutá sťažnosť obvineného proti uzneseniu o vznesení obvinenia) sú však konkrétne uvedené všetky skutočnosti odôvodňujúce záver, že obvinený M. D. spáchal inkriminovaný trestný čin a tiež všetky dôkazy, o ktoré sa skutkové zistenia opierajú. Vzhľadom na to, že predmetné rozhodnutie je náležité – v súlade s ustanovením § 176 ods. 2 Tr. por. – odôvodnené, nemožno ho považovať za arbitrárne.*

*Z obsahu vyšetrovacieho spisu pritom vyplýva, že svedkyňa S. K. vo svojej výpovedi uviedla, že obvinený M. D. od nej žiadal úplatok vo výške 2.000,- € za to, že prostredníctvom ďalších osôb zabezpečí na Lekárskej fakulte UPJŠ v Košiciach vybavenie postupovej skúšky pre jej priateľa H. A. A. A. Následnému aj požadované peniaze odovzdala, avšak napriek tomu jej priateľ sľúbenú skúšku nespravil. Svedkyňa podrobne opísala priebeh skutkového deja tak pred, ako aj po prevzatí úplatku obvineným.*

*S uvedenou svedeckou výpoveďou presne korešponduje svedecká výpoveď H. A. A. A., ktorý potvrdil skutočnosť, že jeho priateľka mu vybavovala skúšku prostredníctvom obvineného M. D., ktorý za to požadoval úplatok vo výške 2.000,- €. Pretože svedok takým finančným obnosom nedisponoval, musel požiadať o pomoc svojho brata, ktorý mu dňa 23. 6. 2013 poslal bankovým prevodom sumu 1.600,- €. Svedčí o tom v spise založené potvrdenie banky Western Union o príjme peňazí.*

*Svedok J. V., potvrdil, že ho kontaktoval obvinený s prosbou o vybavenie skúšky pre nejakého študenta arabskej národnosti. Malo ísť o posledný termín skúšky z histológie. Svedok obvinenému povedal, že v tejto veci osloví svojho známeho prodekana R., čo aj*

*urobil a prodekan R. mu prisľúbil pomoc. Následne sa svedok od obvineného dozvedel, že uvedený študent skúšku neurobil.*

*Rovnako svedok J. R., ktorý v tom čase zastával funkciu prodekana Lekárskej fakulty UPJŠ v Košiciach potvrdil, že ho kontaktoval jeho dobrý známy J. V., aby sa „pozrel na jedného študenta – v tom zmysle, že potrebuje urobiť skúšku z histológie“. Svedok uviedol, že sa na uvedeného študenta neskôr informoval u kolegov na fakulte a keď sa dozvedel, že má zlé študijné výsledky, viac sa v tejto veci neangažoval.*

*Na základe takto zistených skutkových okolností nemožno súhlasiť s Vaším tvrdením, že obvinenie pre inkriminovaný trestný čin bolo Vášmu klientovi vznesené nedôvodné. Je síce pravdou, že jediným priamym usvedčujúcim dôkazom je výpoveď svedkyne S. K. (ktorá obvinenému osobne úplatok odovzdala), avšak vierohodnosť jej výpovede je potvrdená celým radom ďalších nepriamych dôkazov, ktoré na seba logicky nadväzujú, vzájomne sa dopĺňajú a vo svojom súhrne tvoria dostatočný podklad pre vyvodenie záveru, že obvinený M. D. sa dopustil inkriminovaného trestného činu tak, ako mu je kladené za vinu v uznesení o vznesení obvinenia.*

*Pre naplnenie zákonných znakov skutkovej podstaty trestného činu nepriamej korupcie podľa § 336 ods. 1 Tr. zák. je pritom úplne irelevantné, či prevzatý úplatok obvinený odovzdal, resp. ponúkol alebo sľúbil ďalšej osobe, alebo či si ho sám ponechal.*

*Napokon k Vaším námietkam, týkajúcim sa zákonnosti a procesnej použiteľnosti zabezpečených dôkazov je potrebné uviesť, že výsluchy svedkov boli vykonané zákonným spôsobom - po začatí trestného stíhania vo veci inkriminovaného trestného činu a následne boli zopakované vo Vašej prítomnosti - po vznesení obvinenia M. D.*

*Pokiaľ ide o dôkazy zabezpečené podľa § 115 ods. 1 Tr. por., z na vec sa vzťahujúceho vyšetrovacieho spisu je zrejmé, že prvotné odposluchy boli vykonané na základe príkazu sudcu Krajského súdu Košice zo dňa 25. 3. 2013 v inej trestnej veci. Avšak následne dňa 18. 7. 2013 – po začatí trestného stíhania v predmetnej veci trestného činu nepriamej korupcie podľa § 336 ods.1 Tr. por. – vydal sudca pre prípravné konanie Špecializovaného trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica, nový príkaz na odpočúvanie a záznam telekomunikačnej prevádzky už priamo v danej trestnej veci. Takto zadovážené dôkazy potom nemožno považovať za nezákonné. V konečnom dôsledku však o procesnej použiteľnosti vykonaných dôkazov rozhodne súd,*

*Odhlídnuc od dôkazných informácií, zabezpečených postupom podľa § 115 ods. 1 Tr. por., je však potrebné konštatovať, že v predmetnej trestnej veci bolo zabezpečené dostatočné množstvo ďalších dôkazov odôvodňujúcich záver, že sa obvinený M. D. dopustil inkriminovaného trestného činu.»*

Podľa § 206 ods. 1 Trestného poriadku ak je na podklade trestného oznámenia alebo zistených skutočností po začatí trestného stíhania dostatočne odôvodnený záver, že trestný čin spáchala určitá osoba, policajt bez meškania vydá uznesenie o vznesení obvinenia, ktoré ihneď oznámi obvinenému a doručí najneskôr do 48 hodín prokurátorovi, a ak je obvineným sudca, súdny exekútor, notár, znalec, tlmočník alebo prekladateľ, aj ministrom spravodlivosti, a ak je obvineným advokát, aj Slovenskej advokátskej komore; o tomto úkone upovedomí bez meškania oznamovateľa a poškodeného. Ak bolo uznesenie o vznesení obvinenia oznámené jeho vyhlásením, je policajt povinný vydať obvinenému rovnopis tohto uznesenia bez meškania.

Vychádzajúc z obsahu dokumentácie priloženej k sťažnosti ústavný súd konštatuje, že argumentáciu uvedenú v namietanom upovedomení generálneho prokurátora nemožno považovať za zjavne neodôvodnenú alebo arbitrárnu. Skutočnosť, že sťažovateľ sa s právnym názorom generálneho prokurátora nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti týchto názorov a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť jeho právny názor svojím vlastným. O svojvôli pri výklade a aplikácii zákonných predpisov generálnym prokurátorom možno uvažovať len v prípade, ak by sa tieto natoľko odchýlili od znenia príslušných zákonných ustanovení, že by sa tým zásadne poprel ich účel a význam. Ústavný súd nezistil, že by namietanému upovedomeniu generálneho prokurátora bolo možné vyčítať jednostrannosť, ktorá by zakladala svojvôľu alebo takú aplikáciu zákonných ustanovení, ktorá by bola popretím ich účelu, podstaty a zmyslu. Uvedené skutočnosti zakladajú dôvod na odmietnutie sťažnosti z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

Ústavný súd ale zároveň považuje za potrebné poukázať aj na to, že sťažovateľ sa domáha, aby ústavný súd na základe ním namietaných pochybení orgánu činného

v trestnom konaní už v počiatočnom štádiu trestného stíhania vyslovil porušenie jeho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy. V tejto súvislosti ústavný súd pripomína, že ústavné súdnictvo je vybudované predovšetkým na zásade preskúmavania právoplatne skončených vecí. V danej veci preto ani nepovažuje za potrebné obšírnejšie sa zaoberať argumentáciou sťažovateľa, pretože aj v prípade opodstatnenosti jeho tvrdení existujú možnosti nápravy v ďalšom priebehu trestného konania, na čo stabilne poukazuje vo svojej ustálenej judikatúre, podľa ktorej trestné konanie je od svojho začiatku až po jeho skončenie procesom, v ktorom sa v rámci vykonávania jednotlivých úkonov a realizácie garancií na ochranu práv a slobôd môžu zo strany orgánov činných v trestnom konaní naprávať, resp. korigovať aj jednotlivé pochybenia. Spravidla až po jeho skončení možno na ústavnom súde namietať pochybenie znamenajúce porušenie práv a slobôd označených v čl. 127 ods. 1 ústavy, ktoré nebolo odstránené v jeho priebehu (III. ÚS 64/04, III. ÚS 3/02, III. ÚS 75/05, IV. ÚS 197/08). Z toho dôvodu námietky sťažovateľa týkajúce sa porušenia jeho práva treba v kontexte uvedeného považovať aj za predčasné.

V nadväznosti na uvedené ústavný súd poukazuje na skutočnosť, že platná právna úprava trestného konania umožňuje sťažovateľovi ako obvinenému a prípadne aj v ďalšom štádiu trestného konania (po prípadnom podaní obžaloby) ako obžalovanému v rámci uplatnenia práva na obhajobu právne účinným spôsobom namietať porušenie svojich základných práv a slobôd, ku ktorým malo podľa jeho názoru dôjsť v dôsledku protiprávneho postupu vyšetrovateľa a prokurátora úradu špeciálnej prokuratúry, ako aj generálnej prokuratúry v predmetnej trestnej veci. Tak ako súd prvého stupňa, ktorý bude (je) oprávnený konať a rozhodovať v trestnej veci sťažovateľa, aj odvolací súd v prípade podania odvolania v predmetnej trestnej veci sú súdmi s plnou jurisdikciou, v ktorých právomoci je posúdenie všetkých relevantných skutkových aj právnych okolností prípadu vrátane zákonnosti a ústavnosti postupu orgánov prípravného konania v trestnej veci sťažovateľa v štádiu trestného stíhania predchádzajúcemu podaniu obžaloby (obdobne napr. III. ÚS 75/05, III. ÚS 109/05 alebo II. ÚS 294/06).

Na základe uvedených skutočností ústavný súd pri predbežnom prerokovaní túto časť sťažnosti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

Po odmietnutí sťažnosti ako celku bolo bez právneho významu, aby ústavný súd rozhodoval o ďalších návrhoch sťažovateľa.

**P o u č e n i e :** Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 22. januára 2014